

Provença, 260
08008 Barcelona
Tel. 93 567 65 00
NIF Q0801031F
aca.gencat.cat

Informe jurídic del Plec de clàusules administratives particulars que regula la contractació del servei “COORDINACIÓ DE SEGURETAT I SALUT DE LES OBRES D’ACTUACIONS DE MILLORA DE COL·LECTORS I ESTACIONS DE BOMBAMENT DEL SISTEMA D’ABRERA, AL TM D’ABRERA” CTN2500647

Antecedents

El Departament de Contractació de l’Agència Catalana de l’Aigua (ACA) sol·licita l’emissió de l’informe jurídic del Plec de clàusules administratives particulars (PCAP) del contracte especificat a l’encapçalament, d’acord amb l’article 122.7 de la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic, per la qual es transposen a l’ordenament jurídic espanyol les Directives del Parlament Europeu i del Consell 2014/23/UE i 2014/24/UE, de 26 de febrer de 2014 (LCSP).

Objecte i règim jurídic

El PCAP que es sotmet a informe es configura com un contracte de serveis que té per objecte el descrit a l’apartat A del quadre de característiques, consistent en la coordinació de seguretat i salut de les obres per a l’execució del *Projecte constructiu d’actuacions de millora de col·lectors i estacions de bombament del sistema d’Abrera, al TM d’Abrera*.

L’objecte del contracta s’emmarca dins el marc competencial i les funcions conferides a l’Agència Catalana de l’Aigua, indicant-se que aquesta actuació està prevista al Programa de mesures del Pla de gestió del districte de conca fluvial de Catalunya per al període 2022-2027, aprovat per Acord GOV/108/2023, de 16 de maig, amb el codi C1.003 “*Actuacions de millora de col·lectors i estacions de bombament del sistema de sanejament d’Abrera*”.

Es consigna el corresponent CPV adequat per a l’activitat econòmica objecte del contracte (Codi CPV: 71247000-1 – Supervisió de treball de construcció), i constitueix una prestació de caràcter intel·lectual en els termes que estableix la disposició addicional 41ena de la LCSP. La contractació s’encabeix en la definició que dona l’article 17 de la LCSP de la tipologia contractual de serveis.

El contracte esdevé necessari donat que el promotor de les obres ha de designar un coordinador en matèria de seguretat i salut durant l’execució de les obres d’acord amb l’article 3 del Reial decret 1627/1997, de 24 d’octubre, pel qual s’estableixen les disposicions mínimes de seguretat i salut en les obres de construcció. Les funcions d’aquesta figura durant l’execució de les obres són les que es regulen a l’article 9 de la citada norma reglamentària, així com les que específicament es preveuen en el Plec de prescripcions tècniques particulars corresponent (PPTP) que regeix en aquesta contractació.

Alhora, es justifica que no es pot dividir en lots l’objecte del contracte, d’acord amb el que preveu l’article 99.3.b) de la LCSP, per raó de la intel·lectualitat de les tasques i les necessitats de coordinació tècnica d’una obra completa i d’un únic responsable que assumeixi la responsabilitat dels treballs. D’acord amb l’article 116 de la LCSP s’argumenta la insuficiència de mitjans interns en l’elevat volum, especialització i complexitat de les obres

que executa l'ACA, i en què la funció de l'Àrea d'Execució d'Actuacions és la del seguiment tècnic i administratiu de les obres.

De conformitat amb l'article 9.3 del Text refós de la legislació en matèria d'aigües de Catalunya, aprovat pel Decret legislatiu 3/2003, de 4 de novembre (TRLMAC), el contracte té naturalesa administrativa i és d'aplicació el règim jurídic establert a la LCSP, essent l'ordre jurisdiccional contenciós administratiu el competent per resoldre les qüestions litigioses entre les parts.

El contracte té un valor estimat de 28.308,96 € (més IVA) i, en aplicació de l'article 22.1.b) de la LCSP, no està subjecte a regulació harmonitzada.

Procediment d'adjudicació i tramitació de l'expedient

L'adjudicació del contracte es realitza per tramitació ordinària i mitjançant el procediment d'adjudicació obert simplificat previst a l'article 159.1 de la LCSP, atès que el seu valor estimat és inferior a 140.000 € (més IVA) i que els criteris d'adjudicació sotmesos a judici de valor, al ser un contracte de caràcter intel·lectual, no superen el 45% del total.

D'acord amb la Disposició Addicional quinzena de la LCSP, la tramitació del procediment comporta la pràctica de les notificacions i comunicacions derivades del mateix per mitjans exclusivament electrònics mitjançant el sistema e-NOTUM i la Plataforma de Serveis de Contractació Pública de la Generalitat de Catalunya.

El procediment de licitació i adjudicació es realitza mitjançant l'Eina de Sobre Digital, i tal com s'especifica a la clàusula onzena del PCAP i la lletra F del quadre de característiques, en dos sobres, al contemplar-se criteris d'adjudicació sotmesos a judici de valor i criteris automàtics objectius.

S'exigeix, d'acord amb l'article 159.4.a) de la LCSP, la prèvia inscripció en el Registre Electrònic d'Empreses Licitadores o en el Registre Oficial de Licitadors i Empreses Classificades del Sector Públic a la data final de presentació d'ofertes.

Contingut del plec de clàusules administratives particulars

El contingut del PCAP s'adequa al règim general establert a la LCSP que transposa a l'ordenament jurídic espanyol les Directives del Parlament Europeu i del Consell 2014/23/UE i 2014/24/UE i a la Guia actualitzada de redacció de plecs de la Junta Consultiva de Contractació Administrativa.

Les dades econòmiques del contracte es contemplen a l'apartat B del quadre de característiques i a la clàusula tercera del PCAP. D'acord amb l'article 102.4 de la LCSP el preu del contracte es determina per preus unitaris. S'inclou una partida alçada a justificar per al visat dels treballs. El valor estimat del contracte és de 28.308,96 € (més IVA), incorpora l'import de licitació 23.926,77 € i un increment màxim del 20% de la fase 2 del contracte 3.943,97 € (treballs durant l'execució de les obres) i de la fase 3 del contracte 438,22 € (treballs durant la fase de les proves).

Així doncs, es preveu la modificació prevista pel cas de requerir una ampliació del termini de la fase 2 i/o 3. Però, en cas que l'ampliació del termini del contracte d'obres principal no requereixi la necessitat d'execució d'unitats, es preveu una tramitació d'ampliació de termini juntament amb la tramitació d'ampliació de termini de les obres, atesa la necessitat de mantenir la vigència dels terminis respecte el contracte principal.

El pressupost base de licitació inclou l'IVA i té un valor de 28.951,39 €. En la determinació de l'import de licitació es tenen en compte el preu, termini i dedicacions establertes en el PPTP d'acord amb l'article 309 de la LCSP.

La justificació dels càlculs es recull al PPTP, mitjançant la valoració dels costos del personal que ha d'intervenir en l'execució del contracte. D'acord amb l'article 100 de la LCSP es detallen les despeses directes i indirectes (benefici industrial i despeses generals). S'indica que s'ha utilitzat de referència, pel càlcul del pressupost base, el *Conveni col·lectiu nacional d'empreses d'enginyeria i oficines d'estudis tècnics, inspecció, supervisió i control tècnic i de qualitat* i es justifica la no desagregació per gènere en la igualtat salarial. Respecte l'adequació dels imports i del seu càlcul s'estarà al que observi l'OCEF en l'informe de fiscalització.

Consta a l'apartat C del quadre de característiques i a l'apartat cinquè de la clàusula tercera s'han complert tots els tràmits per assegurar l'existència de crèdit per al pagament de l'objecte del contracte, indicant els imports assignats a cada exercici pressupostari (2026 i 2027), la identificació del projecte, el compte comptable al que s'imputarà la despesa i la seva descripció. S'incorpora a l'expedient la resolució del director d'autorització de despesa futura.

L'apartat D del quadre de característiques preveu el termini total de durada del contracte, de 13 mesos, que resulta de la suma dels terminis parcials previstos per cadascuna de les fases del contracte. Es preveuen tres fases en el contracte: 1 mes per la fase 1 (treballs previs), 9 mesos per la fase 2 (treballs durant l'execució de l'obra) i 3 mesos per la fase 3 (treballs finals).

Sembla que hi ha un error en la descripció de les fases quan s'indica el següent: "el termini per als treballs finals (FASE 3) s'estableix en base a estimar un màxim d'1 mes per a la recepció de les obres des de la seva finalització. En cas que el corresponent contracte de les obres contempli un període de proves, durant aquesta Fase 3 del contracte, l'adjudicatari també haurà de realitzar el seguiment corresponent, de manera que el termini s'ajustarà al que finalment resulti". La fase 3 té una durada de tres mesos tal i com s'indicava anteriorment i per tant l'estimació d'1 mes no quadra i a més el PCAP de l'execució de l'obra ja preveu un període de proves de tres mesos.

No s'estableix cap termini de garantia en tractar-se de la prestació d'un servei d'accions preventives que s'exerceixen directament durant la fase d'execució de les obres, tal i com s'indica en l'apartat R.

L'ACA procurarà coordinar la signatura del contracte d'execució de les obres i dels contractes complementaris vinculats al mateix, com ara el de coordinació en matèria de seguretat i salut. Caldria afegir que la previsió respecte que en cas que el contracte complementari es signi amb anterioritat al contracte d'execució d'obra el seu inici correspon amb l'inici del principal d'acord amb l'article 29.7 de la LCSP.

En aquesta licitació no s'admeten variants.

Tal i com s'especifica a la clàusula onzena i a la lletra F del quadre de característiques, es presenten dos sobres vist que el plec preveu conjuntament criteris d'adjudicació que depenen d'un judici de valor i criteris quantificables de forma automàtica.

En l'apartat G del quadre de característiques es requereixen requisits de solvència econòmica i financera, i, tècnica o professional ja que no és exigible la classificació en els contractes de serveis d'acord amb l'article 77.1.b de la LCSP. Tampoc es determina la

classificació, com a mitjà alternatiu d'acreditació de la solvència, pel fet que l'objecte del contracte no està inclòs dins de cap grup ni subgrup de classificació vigents.

En relació amb la solvència econòmica i financera, d'acord amb l'article 87.1.a de la LCSP es demana que el volum anual de negocis referit a l'any de major volum dels tres últims conclosos sigui d'almenys de 42.463,44€ (més IVA). L'article citat estableix que el volum de negocis mínim anual exigít no excedirà d'una vegada i mitja el valor estimat del contracte.

En quant a la solvència tècnica, segons l'article 90.1.a de la LCSP s'exigeix la presentació d'una relació dels principals treballs o serveis realitzats referits a coordinacions de seguretat i salut d'obra civil en el curs dels tres últims anys. Hi ha una contradicció en aquest apartat atès que primer s'indica que l'import anual mínim que ha d'acreditar l'empresari durant l'any de major execució és de 15.460,37 € (més IVA), mentre que en el paràgraf següent es diu que per tal d'afavorir i fomentar la participació de les PIME es considera suficient exigir un volum mínim de 14.130,14 € (més IVA). Cal doncs revisar aquests extrems.

En aplicació de les previsions de l'article 76.2 de la LCSP, s'exigeix als licitadors, a més d'acreditar la seva solvència, la presentació d'un compromís d'adscripció permanent del coordinador de seguretat i salut, i, suplent amb els requisits del PPTP i els oferts si són superiors. Aquest compromís s'ha de formalitzar segons el model de l'annex 1, i té el caràcter d'obligació contractual essencial.

Els criteris d'adjudicació s'especifiquen en l'apartat H del quadre de característiques i depenen d'una pluralitat de criteris qualitius i econòmics basats en el principi de millor relació qualitat-preu, de conformitat amb l'article 131.2 de la LCSP. Per a la justificació del sistema de valoració de les proposicions s'aplica la Directriu 1/2020, de 23 de juny de 2020, d'aplicació de fórmules de valoració i puntuació de les proposicions econòmica i tècnica, de la Direcció General de Contractació Pública.

S'indica que la valoració màxima de la qualitat de les ofertes serà de 80 punts sobre un total de 100, superant-se així el 51% exigít, com a mínim, en l'article 145 de la LCSP per als contractes que tenen per objecte prestacions de caràcter intel·lectual. Aquesta valoració es desglossa, d'una banda, en criteris sotmesos a judici de valor (memòria tècnica descriptiva i anàlisi del projecte; i sistemes per al seguiment, control i gestió) amb una puntuació màxima de 31 punts, i, per l'altra, en criteris de qualitat automàtics (experiència i formació de la figura del coordinador, experiència del suplent, classificació ambiental del vehicle i funcions de les dones dins l'equip) fins a un màxim de 49 punts. D'acord amb l'article 145 de la LCSP, d'entre els criteris de qualitat establerts es valoren aspectes mediambientals i aspectes socials. També es preveuen criteris qualitius referits a l'experiència i qualificació del personal adscrit a l'execució en tant que la seva qualitat afecta de manera important a la millor execució d'aquest contracte de caràcter intel·lectual. Es justifica la vinculació de tots aquests criteris amb l'objecte del contracte.

La presentació de l'oferta de qualitat sotmesa a criteris automàtics s'ha d'ajustar al model de l'annex 2, mentre que la sotmesa a judici de valor s'ha d'ajustar a les previsions de l'apartat H del quadre de característiques quant a format, contingut i extensió.

Per a la valoració econòmica de les ofertes s'aplicarà la fórmula que s'indica amb una puntuació màxima de 20 punts. Els licitadors presentaran la seva oferta econòmica seguint el model indicat a l'**Annex 3** d'aquest document tenint en compte que el preu a oferir és únic sobre el preu total del contracte. La partida corresponent a la partida alçada a justificar per al visat del treballs no admet baixa.

D'acord amb les previsions de l'article 149 de la LCSP, l'apartat I del quadre de característiques regula els criteris per a la determinació de l'existència de baixes presumptament anormals i els conceptes que s'empraran per a la seva justificació pels licitadors i la clàusula tretzena detalla el procediment contradictori que caldrà seguir en aquests casos.

L'apartat J del quadre de característiques indica la documentació que ha de presentar l'oferta millor valorada, abans de l'adjudicació (declaració responsable respecte la viabilitat tècnica, econòmica i de terminis de la seva proposta, declaració responsable sobre la tipologia de vehicle ofert, l'acreditació documental del compromís d'adscripció de mitjans personals, l'acreditació de l'experiència i formació del coordinador, i, l'acreditació de l'experiència del suplent segons l'oferta); i després de l'adjudicació (assegurança de responsabilitat civil i visat del coordinador).

No s'exigeix garantia provisional d'acord amb l'especialitat prevista a l'article 159.4.b) de la LCSP, però sí, tal i com disposa l'article 107 LCSP, una garantia definitiva, mitjançant retenció en el preu, d'un 5% de del pressupost base de licitació en haver-se formulat l'import del contracte en preus unitaris. La garantia definitiva respon dels possibles defectes que existeixin en els serveis prestats durant el termini de garantia determinat en el PCAP. Tanmateix, en aquest contracte no se n'ha establert i s'ha justificat l'excepcionalitat, de conformitat amb l'article 210 de la LCSP, per la naturalesa del propi contracte que permet controlar durant l'execució l'adequació de la prestació en els termes pactats.

D'acord amb els articles 122.2, 202 i 217 de la LCSP, l'apartat M del quadre de característiques ha establert condicions especials d'execució de tipus social, com és l'observança dels principis ètics i les regles de conducta als que s'ha d'adequar l'activitat del contractista previstes a la clàusula trenta-tresena, així com les condicions relatives a la subcontractació i pagament a les empreses subcontractistes i subministradores.

No es preveu la possibilitat de cessió dels drets i obligacions del contracte a tercers pel caràcter intel·lectual de l'objecte del contracte. Això no obstant, l'apartat P del quadre de característiques i la clàusula trenta-cinquena permeten la subcontractació llevat de les tasques considerades crítiques com són les assignades al coordinador responsable de la prestació donada la responsabilitat que té aquesta figura durant l'execució del contracte. La celebració dels subcontractes, si és el cas, caldrà que s'ajusti als requisits de l'article 215.2 de la LCSP.

No es preveu la revisió de preus a l'apartat Q del quadre de característiques.

S'identifica en l'apartat U del quadre de característiques el responsable del contracte amb les funcions detallades a la clàusula vint-i-quatrena .

L'annex 9 detalla la finalitat del tractament de les dades personals que l'ACA obtingui dels licitadors en el marc del procediment de licitació per a les quals és d'aplicació la Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals. Es fa constar que òrgan de contractació és el responsable del tractament de dades personals. I s'indiquen els drets que poden exercir els licitadors en relació amb el tractament de les seves dades personals.

La clàusula vint-i-dosena es refereix a les penalitats per demora en l'execució i per incompliment parcial o compliment defectuós, i, preveu el procediment per a la seva aplicació. L'òrgan de contractació les aprovarà prèvia proposta raonada del responsable del contracte (cada penalitat imposada no podrà superar el 10% del contracte ni tampoc la suma de totes elles podrà ser superior al 50%). El detall de les penalitats es troba a l'annex 10.

S'estableixen unes penalitats per demora superiors a les previstes a l'article 193 de la LCSP, que es justifiquen en el compliment de la planificació hidrològica. També es detallen les penalitats per canvi dels membres de l'equip tècnic compromesos a adscriure en l'execució (sempre mantenint les característiques ofertes) quan no es notifiqui dins del termini previst, així com les previstes per a l'incompliment de la condició especial d'execució relativa a les obligacions de la clàusula ètica, entre d'altres. El PCAP recull expressament l'exigibilitat de danys i perjudicis per als casos d'incompliment de l'adjudicatari quan no s'hagi previst una penalitat o en cas que sigui insuficient, possibilitat prevista a l'article 194 de la LCSP.

El PCAP, en l'annex 12, als efectes de resolució de contracte (article 211.1.f) de la LCSP), qualifica com a obligació essencial del contracte el compromís d'adscripció permanent de l'equip amb el mateix perfil i gènere oferts.

Es preveu el règim ordinari de recursos ja que per la quantia del contracte no procedeix el règim del recurs especial en matèria de contractació regulat a l'article 44 LCSP.

La jurisdicció contenciosa-administrativa és la competent per resoldre les qüestions litigioses del contracte tot i que es preveu la possibilitat de sotmetre a l'arbitratge la resolució de controvèrsies entre les parts en matèries de lliure disposició en els termes de la Llei 60/2003, d'arbitratge.

Conclusions

S'informa favorablement el Plec de clàusules administratives particulars del contracte de serveis sotmès a informe amb les observacions fetes.